

TURISTIČNI SPOMINKI MESTA PTUJ

tehnika in tehnologija

raziskovalna naloga

Avtorici: Nina Fridl
Daša Stanka Mogu

Mentorica: Vida Lačen

Ptuj, marec 2016

ZAHVALA

Zahvaljujeva se najini mentorici, gospe Vidi Lačen, za pomoč pri raziskovalni nalogi. Hvala tudi Sebastijanu Kelneriču in Matiji Mršku, učencema 9. razreda. Zahvaljujeva se tudi gospodu Vojku Jurgecu za prevod v angleščino in gospe Vlasti Mlinarič za lektoriranje naloge.

KAZALO

1. UVOD.....	6
2. TEORETIČNI DEL.....	7
2.1 Kaj je turistični spominek?	7
2.2 Zgodovina turističnih spominkov na Ptuju.....	7
2.3 Ponudba turističnih spominkov danes	8
3. EMPIRIČNI DEL.....	9
3.1 Raziskovalna vprašanja.....	9
3.2 Metode raziskovalnega dela.....	9
3.3 Najini začetki.....	9
3.4 Trenutna ponudba turističnih spominkov	10
3.4.1 Kurent	10
3.4.2 Publikacije o zbirkah – vodniki – razglednice in magneti.....	11
3.4.3 Keramika in medica.....	11
3.4.4 Ljudska glasbila.....	12
3.4.5 Izdelki iz slame.....	12
3.4.6 Nakit in čipke.....	13
3.5 Najini predlogi za nove turistične spominke	13
3.5.1 Obesek za ključe z motivom rogatega kurenta	14
3.5.2 Magnet.....	16
3.5.3 Sončna ura.....	18
3.5.4 Stenska ura z motivom grozda	20
3.5.5 Ptujski grb na keramiki	24
3.5.6 Piščalka.....	25
4. REZULTATI IN OCENITEV RAZISKOVALNIH VPRAŠANJ	27
5. ZAKLJUČEK	28
6. LITERATURA IN VIRI	29

KAZALO SLIK

Slika 1: Razglednica mesta Ptuj nekoč.....	7	
Slika 2: Razglednica mesta Ptuj danes.....	8	
Slika 3: Blagajna na gradu.....	10	
Slika 4: Kurenti na gradu	Slika 5: Kurent na gradu.....	10
Slika 6: Razglednice v TIC-u	Slika 7: Razglednice na gradu.....	11
Slika 8: Magneti v TIC-u	11	
Slika 9: Keramika v TIC-u	Slika 10: Keramika na gradu	11
Slika 11: Medica na gradu	12	
Slika 12: Ljudska glasbila na gradu	Slika 13: Ljudska glasbila na gradu	12
Slika 14: Izdelki iz slame na gradu.....	13	
Slika 15: Nakit in izdelki iz čipke na gradu	13	
Slika 16: Skica kurenta	14	
Slika 17: Daša in Nina lepita kurentov kožuh	14	
Slika 18: Kurent kot obesek za ključke	15	
Slika 19: Skica ptujskega grba.....	16	
Slika 20: Nina med brušenjem.....	16	
Slika 21: Nina med barvanjem.....	17	
Slika 22: Fotografija končnega izdelka	18	
Slika 23: Skica sončne ure	18	
Slika 24: Nina med žaganjem.....	19	
Slika 25: Daša oblikuje številčnico sončne ure.....	19	
Slika 26: Daša pripravlja stojalo za sončno uro.....	19	
Slika 27: Fotografija končnega izdelka	20	
Slika 28: Skica stenske ure.....	21	
Slika 29: Nina žaga osnovo za uro	21	
Slika 30: Daša in Nina med pripravo mavca	22	
Slika 31: Daša in Nina med polnjenjem kalupov	22	
Slika 32: Nina med brušenjem jagod	22	
Slika 33: Daša med izdelavo sončne ure	23	
Slika 34: Fotografija končnega izdelka	24	
Slika 35: Daša riše ptujski grb	24	
Slika 36: Fotografija končnega izdelka	25	
Slika 37: Skica piščalke	25	
Slika 38: Daša brusi piščalko.....	25	
Slika 39: Fotografija končnega izdelka	26	
Slika 40: Fotografija končnih izdelkov.....	28	

POVZETEK

Ptuj slovi kot najstarejše mesto v Sloveniji. Zaradi tega naš kraj obišče veliko turistov, ki si ogledajo znamenitosti, ki jim jih Ptuj ponuja.

Tudi midve kot turistki zelo radi potujeva in tako spoznavava tuja mesta, njihove značilnosti, znamenitosti in njihovo kulturo, navade, običaje. Da bi vse to ohranili v spominu, si zmeraj kupiva nek izdelek, ki naju bo spominjal na ta kraj.

Zato sva se odločili, da bova raziskali, kakšna je ponudba turističnih spominkov na Ptuju. Obiskali sva ponudnike turističnih spominkov in ugotovili, kateri so tisti, ki so turistom najbolj zanimivi. Prav tako naju je zanimalo, ali turisti povprašujejo po spominkih, ki pa jih ni mogoče kupiti. Odločili sva se raziskati, kakšen nov turistični spominek bi lahko ponudili turistom, ki pridejo k nam. Za ta spominek sva izdelali načrt, dokumentacijo, in ga tudi sami izdelali.

Ključne besede: turistični spominek, Ptuj, najstarejše mesto

ABSTRACT

Ptuj is renowned for being the oldest town in Slovenia. That is why it is visited by numerous tourists, who see the sights that the town offers.

The authors enjoy travelling and getting to know foreign places, their characteristics, sights, culture, habits and customs. In order to keep the memories from those travels, they always purchase a souvenir to remind themselves of the places they have visited.

Therefore, they have decided to research the souvenir offer in the town of Ptuj. They tried to find out which souvenirs are most interesting to the tourists and if there are any souvenirs that tourist would like to buy but cannot as they are not on sale. Furthermore, the authors try to create a brand new souvenir to be sold to the tourists. They prepared a plan, documentation and produced the souvenir themselves.

Key words: souvenir, Ptuj, the oldest town

1. UVOD

Ljudje zelo radi potujemo in odkrivamo druge kraje, navade, kulture, običaje in ljudi. Da bi nam tisti kraj ostal v trajnem spominu, tam običajno kupimo še kak spominek. Torej spominek je predmet, ki ga kupimo z namenom spominjati se lepih in prijetnih dogodivščin.

Tudi midve radi veliko potujeva, si ogledujeva različna in hkrati zanimiva mesta. Ker si želiva, da najine avanture ne bi ostale pozabljene, v ta namen vedno kupiva turistični spominek. Najina najpogostejša izbira je magnet z motivom mesta, obeski s kulturnimi znamenitostmi, keramični lonček ali krožnik, potiskane majice, včasih pa izbereva še kak drug izdelek, ki nama pade v oči na trgovski polici. Največkrat kupujeva izdelke manjše velikosti, saj ne zavzamejo veliko prostora in jih lažje razstaviva v svoji sobi.

Zaradi tega sva se tudi odločili, da raziščeva ponudbo turističnih spominkov na Ptuju in poskušava najti idejo za razširitev te ponudbe.

2. TEORETIČNI DEL

2.1 Kaj je turistični spominek?

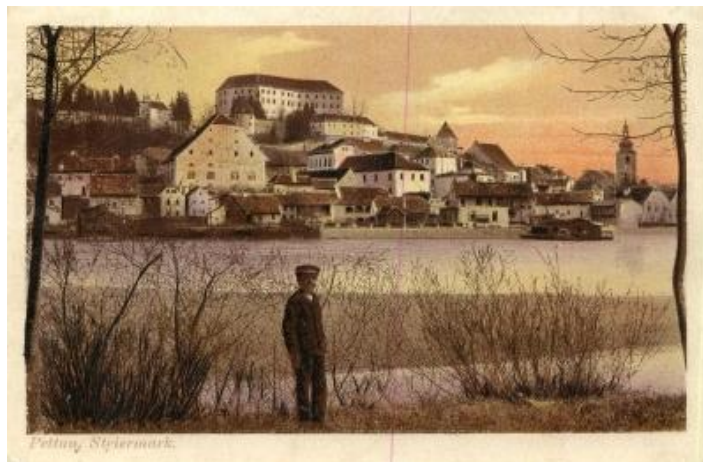
Spominek je vsak predmet, izdelek ali spoznanje, ki nam predstavlja posebnosti naravnega okolja in ustvarjalne različnosti vsakdanjikov in praznikov prebivalcev dežel, tudi posebnosti, ki nam jih ponujajo v muzejih, naravnih parkih, turističnih centrih itd.

Vse te predmete, izdelke, drobne pozornosti in (ali) darila poneseemo v svoja domača, primarna kulturna okolja, kjer nam pomenijo nova spoznanja o deželah in okoljih, ki smo jih obiskali in spoznali (Turistični spominki).

2.2 Zgodovina turističnih spominkov na Ptuju

V letih po drugi svetovni vojni je šemljenje na vasi začelo zamirati. Z željo, da bi ohranili pustne običaje, so leta 1960 priredili prvo kurentovanje na Ptuju in turistični spominek kurent. 25.2.1873, na pustni torek priredijo prvo vožnjo pustnih mask po mestnih ulicah. Že takrat je bila odprta prodajalna turističnih spominkov na Ptujem gradu (v nadaljevanju grad), kjer so prodajali predvsem makete izgleda Ptuja takrat, keramične izdelke (predvsem krožnike), katerih motiv je bil pogled na grad z desnega brega Drave, ter vsem najbolj zanimiv in še danes najbolj prodajan motiv kurenta, ki je bil zelo podobnih oblik kot današnji (Brence in sod., 2003).

Proti koncu 19. st. so se kot najbolj množični spominkarski izdelek uveljavile razglednice, kasneje še najrazličnejše publikacije (knjige, vodniki) o posameznih krajih in pokrajinah. Značke in razni spominski obeski so se začeli pojavljati zlasti v obdobju med obema vojnoma, vendar v razmeroma skromnem obsegu. Po II. svetovni vojni na spominkarskem področju ni večjega napredka, razen prizadevanj na področju slovenskih in regionalnih maskot v razpoznavnih oblačilnih videzih ali narodnih kostumih (Brence in sod., 2003)

Slika 1: Razglednica mesta Ptuj nekoč
(Vir: Razglednice Ptuj 1)

2.3 Ponudba turističnih spominkov danes

Danes je Ptuj poln turističnih spominkov, saj spada med pomembnejša mesta v Sloveniji. Sami sva obiskali dve prodajalni turističnih spominkov (blagajna gradu in TIC Ptuj). Tam so nama rade volje predstavili svojo ponudbo. Vsaka izmed prodajaln turistom ponuja kurente kot stoječ spominek različnih velikosti. Obe prodajata tudi magnete, razglednice, keramične izdelke. Ponudba na gradu je bogatejša kot na TIC-u. Ponujajo še nakit, izdelke iz slame, ljudska glasbila, izdelke iz čipke... Na obeh lokacijah pa so še povedali, da turisti, ki prodajalni obiščejo, ne povprašujejo po drugih izdelkih. Najbolj prodajani pa so magneti, razglednice in stoječi kurenti.

Slika 2: Razglednica mesta Ptuj danes

(Vir: Razglednice Ptuj 2)

3. EMPIRIČNI DEL

Najprej sva si postavili raziskovalni vprašanji in se odločili, katere prodajalne bova obiskovali. Po pogovoru in predlogih najine mentorice sva se odločili, da obiščeva Turistično-informacijski center in blagajno na gradu. Obe sta turistično obiskovani in obe prodajata turistične spominke.

3.1 Raziskovalna vprašanja

V začetku najine raziskovalne naloge sva si postavili dve raziskovalni vprašanji.

Raziskovalni vprašanji:

1. Ali je na Ptuju ponudba turističnih spominkov dovolj obsežna?
2. Ali bi lahko sami izdelali unikatne turistične spominke?

Prvo raziskovalno vprašanje sva si zastavili zato, ker sva želeli izvedeti, kakšne turistične spominke na Ptuju sploh ponujajo in ali je ponudba dovolj obsežna. Želeli sva izvedeti, ali turisti povprašujejo še po kakšnih drugih spominkih, ki jih na določeni lokaciji ne ponujajo.

Drugo raziskovalno vprašanje sva si zastavili zato, ker sva želeli na podlagi ogledanih si spominkov izdelati takšne, ki se nama zdijo primerni, da bi jih ponudili turistom. Zamisliti sva si želeli svoje izdelke in tako narediti takšne spominke, ki bi nama bili všeč in ki bi jih tudi sami kupili.

3.2 Metode raziskovalnega dela

Začeli sva z metodo vodenega razgovora, saj sva se pogovarjali s prodajalci in svetovalci na dveh turistom priljubljenih lokacijah (TIC Ptuj in blagajna gradu). Zastavili sva jim nekaj vprašanj. Z odgovori sva si lahko pomagali pri izdelavi in pisanju najine raziskovalne naloge.

Še pred razgovorom sva se odpravili v knjižnico, kjer sva si izposodili knjige, ki govorijo o našem mestu in o njegovih znamenitostih. Kot izbiro virov sva si pomagali tudi z internetom.

Ko sva analizirali ponudbo turističnih spominkov, sva začeli iskati ideje za spominke, pripravili načrt in se lotili izdelave le-teh. Z metodo praktičnega dela sva izdelali izdelke.

S temi metodami sva ugotovili, da lahko ponudbo turističnih znamenitostih še razširimo. Turistom bi lahko ponudili še obesek za ključke z motivom rogatega kurenta, magnet z motivom ptujskega grba, sončno uro, ki kaže pravi čas, stensko uro z motivom grozda in lista vinske trte, unikatno poslikan keramični lonček in piščalko.

3.3 Najini začetki

Za začetek sva se odpravili v TIC Ptuj ter grad. Ti dve lokaciji sta se nama zdeli najbolj primerni za ogled prodajanih spominkov. Tam sva dobili veliko zanimivih podatkov in idej za izdelavo novih izdelkov. Ogledali sva si cene in raznolikost ponudbe ter unikatnost izdelkov. Cene so bile zelo različne, prav tako tudi velikost izdelkov.

Slika 3: Blagajna na gradu

3.4 Trenutna ponudba turističnih spominkov

Mesto Ptuj se ponaša z bogato kulturno dediščino, kar privablja obiskovalce od blizu in od daleč. Zaradi velikega števila kulturnih ustanov lahko v prihodnje razvijejo pestrejši in bolj bogat kulturni turizem – več spominkov. Midve sva se odpravili pogledat, katere spominke nam ponujajo na gradu ter TIC-u. Ptuj res ponuja veliko zanimivih turističnih spominkov za turiste. V nadaljevanju bova opisali ponudbo turističnih spominkov, na katere sva naleteli na gradu in v TIC-u.

3.4.1 Kurent

Najbolj znani pustni lik je kurent ali korant, kakor ga imenujejo domačini (Tetičkovič, 1992). Čeprav prebivalci Ptujkega polja danes ne verjamejo več v magično moč tega preganjalca zime, je ob pustnem času videti še veliko kurentov. V mogočne in strašljive maske se oblečejo večinoma fantje, ki v skupinah tekajo po vaseh in zganjajo hrup z zvonci, ki jim poplesujejo okrog ledij (Masten in sod., 2009). Kot informacijo navajava, da je teža kurentije skupaj z zvonci cca 40 kg (Tetičkovič, 1992). Izdelki – kurenti so različnih velikosti in temu primernih cen. Izdelani so unikatno. Kupiti se da stoječega kurenta ali pa samo njegovo masko. Slednjo samo na gradu.

Slika 4: Kurenti na gradu

Slika 5: Kurent na gradu

3.4.2 Publikacije o zbirkah – vodniki – razglednice in magneti

Razglednice sva opazili v obeh prodajalnah, kupiti pa se jih je dalo po isti ceni (80 centov), so zelo prodajane in zelo zanimive. Sicer so narejene serijsko. Na njih je moč videti motive gradu, kurenta, gledališča, samostanov na Ptuju, najde pa se tudi kakšna z motivom Puhovega mostu.

Slika 6: Razglednice v TIC-u

Slika 7: Razglednice na gradu

Magneti so še bolj prodajani kot razglednice. Prodajajo jih na obeh lokacijah. Nekateri so tudi unikatni (vrezani v les). Imajo pa zelo podobne motive kot razglednice. Nama je bil najbolj všeč motiv Ptujskega gradu. Cene magnetov segajo do 5 €.

Slika 8: Magneti v TIC-u

3.4.3 Keramika in medica

Keramičnih izdelkov so imeli več v prodajalni na blagajni gradu. Opazili sva, da prodajajo različne izdelke. Najdemo lahko skodelice, kozarce, krožnike z motivi Ptuja, tudi majhne posodice za sol, poper in sladkor. Najpogostejši motivi so grb mesta Ptuj ter Ptujski grad, opazimo pa lahko tudi pustne šeme značilne za naše mesto.

Slika 9: Keramika v TIC-u

Slika 10: Keramika na gradu

Tudi medico je možno kupiti v prodajalni na gradu. Medica je ena najbolj značilnih pijač v našem predelu. To je alkoholno žganje in je turistom zelo všeč. Osnovna surovina za pridelavo medice je seveda med. Med mora biti najboljše kvalitete, kajti le tako dosežemo prenos in pretvorbo vseh pomembnih sestavin medu med fermentacijo v medico in tudi vemo, kaj pijemo. Naslednja pomembna surovina je voda (spremeni okus, primesi). Za pripravo medice je potrebno v vodi dobro raztopiti med in to naliti v steklen hobot, na katerega pritrdimo vrelni čep in vrelni veho. Pomembna je tudi temperatura vrenja (Slovenski čebelarji, 2004).

Slika 11: Medica na gradu

3.4.4 Ljudska glasbila

Tudi ljudska glasbila prodajajo samo na gradu. Glasbila niso zelo enostavna, so pa kar se da prodajana. Najprej sva opazili trstenke, ki so nama bile tudi najbolj všeč. Cene glasbil so zelo različne, segajo pa lahko vse tja do 88 € ali več.

Slika 12: Ljudska glasbila na gradu

Slika 13: Ljudska glasbila na gradu

3.4.5 Izdelki iz slame

Izdelki iz slame se pojavljajo v najrazličnejših oblikah. Možno je kupiti različna srca, košare, smrečice, različne oblike violinskih ključev in slamnate angelčke. Kupiti je mogoče tudi slamnate lutke. Izdelki so unikat in izdelani povsem ročno. Prodajajo jih na gradu.

Slika 14: Izdelki iz slame na gradu

3.4.6 Nakit in čipke

Nakit in čipke se prodajajo najmanj časa in tudi turisti se za njih ne zanimajo preveč. Vseeno so nama bili izdelki zanimivi. Čipke sicer niso nekaj najbolj tipičnega za naš kraj, lahko pa jih vseeno kupimo. Kupimo lahko angelčke ter različne posode. Nakit na gradu izdelujejo iz dragih materialov. Gre za unikatne izdelke. Cene lahko zaradi tega presežejo tudi nekaj sto evrov.

Slika 15: Nakit in izdelki iz čipke na gradu

Ponudba teh turističnih spominkov nama je bila zelo všeč, saj je res raznolika in privlači skoraj vsakega turista. Vendar, midve želiva razširiti ponudbo spominkov in turistom ponuditi še nekaj novih spominkov, s katerimi bi si lahko zapomnili, da so jih dobili prav na Ptuju. Spominki bodo zelo priročni, takšni, ki bi jih lahko uporabljali v vsakdanjem življenju (stenska ura, obeski za ključke, magneti). Prvo idejo, ki sva jo dobili že na začetku, je bila stenska ura z motivom grozda. Nato sva še dobili nekaj zanimivih idej za nove spominke, z motivacijo, da bi turisti imeli širšo ponudbo turističnih spominkov na Ptuju.

3.5 Najini predlogi za nove turistične spominke

Kljub temu, da Ptuj ponuja veliko raznovrstnih turističnih spominkov, sva se odločili izdelati še nekaj novih, zanimivih turističnih spominkov. Ideje sva dobili iz turističnih lokacij, ki sva jih obiskali. Ker še teh spominkov ne ponujajo na Ptuju, sva se odločili, da jih bova izdelali sami. Za vsak izdelek sva pripravili skico, tehnološki list, na kratko opisali potek izdelave in sliko končnega izdelka.

3.5.1 Obesek za ključe z motivom rogatega kurenta

Za obesek za ključe sva se odločili zato, ker tudi sami kot turistki različnih mest pogosto kupiva obesek za ključe. Ker pa je kurent, kot najbolj prodajan spominek, velik in ga lahko imamo samo na enem mestu, sva se odločili, da bova naredili njegovo manjšo podobo, ki bo hkrati koristna.

Slika 16: Skica kurenta

Izdelali sva ga iz vezane lipove plošče. Motiv kurenta sva najprej narisali na les, ga izžagali na tračni žagi in obrusili z brusnim papirjem. Izvrtali sva luknjo, v katero sva vstavili obešanko za ključe. Pobarvali sva mu obraz in roge. Nato sva prilepili kožuh, mu nadedli zvonce z verigo. Za dokončanje izdelka je bilo potrebno samo še to, da sva mu na obraz prilepili nos, brke in jezik.

Slika 17: Daša in Nina lepita kurentov kožuh

Tehnološki list

Ime izdelka: ROGATI KURENT

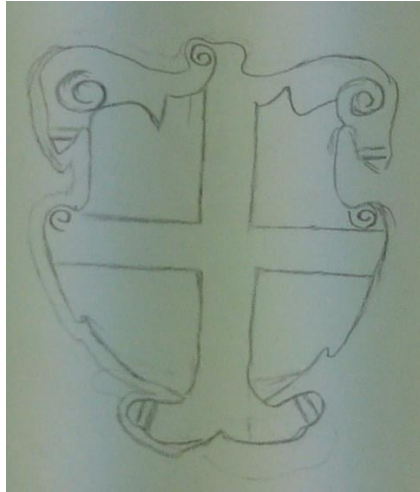
Kos.	Delovna operacija	Orodja, stroji, naprave	Gradivo	Varstvo pri delu
1	zarisovanje	svinčnik	vezana plošča	
1	žaganje	tračna žaga	vezana plošča	zaščitna očala, rokavice
1	vrtanje	vrtalni stroj	vezana plošča	zaščitna očala, rokavice
1	brušenje	brusni papir	vezana plošča	
1	barvanje	čopič	vezana plošča, barve	zaščitni plašč
1	oblikovanje obraza		usnje, karton	
1	lepjenje kožuha		vezana plošča, lepilo, kožuh	zaščitni plašč
1	pritrnitev zvoncev	klešče	aluminijasti zvonci, veriga	previdnost

Slika 18: Kurent kot obesek za ključe

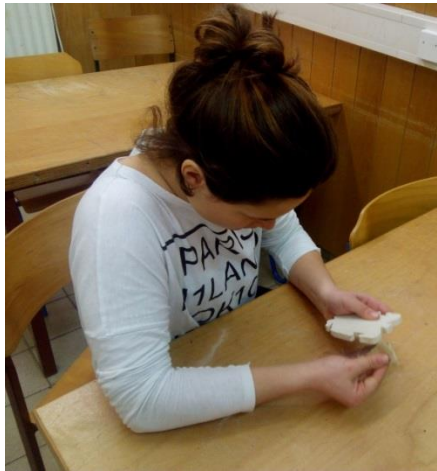
3.5.2 Magnet

Magneti so verjetno najbolj prodajani izdelki vsakega mesta, so cenovno ugodni, majhni ter uporabni. Tudi midve sva sklenili narediti magnet.

Slika 19: Skica ptujskega grba

Odločili sva se, da bo motiv na najinem magnetu ptujski grb. Spominek sva izdelali iz vezane lipove plošče. Najprej sva ptujski grb narisali na les, ga izžagali na tračni žagi in obrusili z brusnim papirjem. Nato sva ga pobarvali in mu nalepili magnet na zadnjo stran. Pri delu s stroji sva dali velik poudarek tudi na zaščitna očala in rokavice.

Slika 20: Nina med brušenjem

Sledilo je še barvanje in lepljenje magneta na zadnjo stran.

Slika 21: Nina med barvanjem

Tehnološki list				
Ime izdelka: <u>MAGNET</u>				
Kos.	Delovna operacija	Orodja, stroji, naprave	Gradivo	Varstvo pri delu
1	izrezovanje modela	škarje	papir	previdnost
1	obrisovanje modela	svinčnik	papir, vezana plošča	
1	žaganje	tračna žaga	vezana plošča	zaščitna očala, rokavice
1	brušenje	brusni papir	vezana plošča	
1	barvanje	čopič	vezana plošča, barve	zaščitni plašč
1	lepljenje magneta		lepilo, magnet	

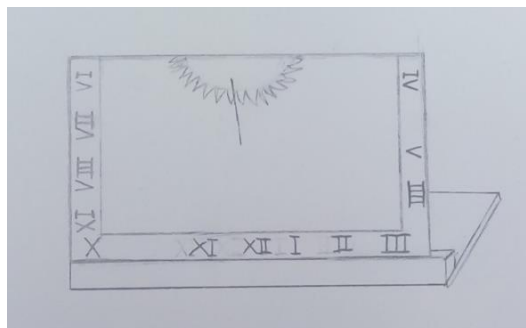
Slika 22: Fotografija končnega izdelka

3.5.3 Sončna ura

Sončna ura je ura, ki meri čas s pomočjo navidezne lege Sonca na dnevnem nebu, oziroma s pomočjo sončne svetlobe, po navadi prek sence, ki jo na ravno ali krivo urino ploskev meče palica – gnomon, postavljena pod različnimi koti glede na ploskev. Če so pravilno izdelane, sončne ure kažejo čas dovolj točno skozi vse leto. Palica je glede na ploskev postavljena pod različnimi koti, odvisno od oblike sončne ure (Tomažič, 2009).

Ura kaže pravilen čas, če je postavljena tako, da je podlaga, na kateri je ura nameščena, obrnjena pravokotno proti jugu. Urni kazalec – gnomon, mora biti postavljen pod kotom, da sonce preko njega meče senco in kaže koliko je ura (Tomažič, 2009).

Odločili sva se izdelati vertikalno sončno uro, ki je seveda zelo dobra izbira, saj deluje na glavni vir energije, to je sonce. Takšen tip ure sva izbrali tudi zaradi tega, ker jo turisti lahko vidijo na fasadi glasbene šole Karol Pahor.

Slika 23: Skica sončne ure

Na vezano ploščo sva narisali pravokotnik, ga izrezali in pobrusili. Z barvami za les sva jo pobarvali tako, da zglada kot tista, ki jo lahko vidimo na fasadi glasbene šole Karol Pahor na Ptujju. Uri sva napisali še številke, pritrdili palico, ki služi kot urni kazalec. Vse skupaj sva pritrdili na leseni podstavek, tako da jo lahko postavimo na ravno površino in z njo merimo čas. Na zadnjo stran sva prilepili navodila, ki kupcu tega spominka pomagajo, da jo zna pravilno nastaviti, da kaže pravi čas.

Slika 24: Nina med žaganjem

Sledilo je brušenje izdelka. Ko je bilo vse obrušeno, sva morali narisati številčnico.

Slika 25: Daša oblikuje številčnico sončne ure

Sončno uro sva pobarvali tako, kot je pobarvana na fasadi glasbene šole Karol Pahor. Izdelali sva še stojalo, da bomo lahko uro postavili na ustrezno mesto in z njo merili čas.

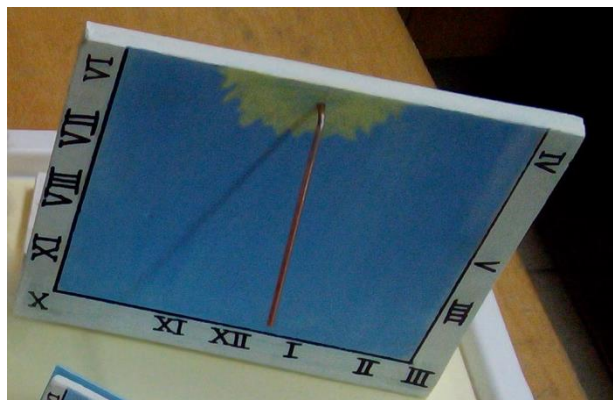
Slika 26: Daša pripravlja stojalo za sončno uro

Pred končnim sestavljanjem je bilo potrebno napisati številke in pritrditi še gnomon, ki služi kot kazalec. Na zadnji strani sva napisali navodila, kam je potrebno postaviti uro, da bo pravilno pokazala čas.

Tehnološki list

Ime izdelka: SONČNA URA

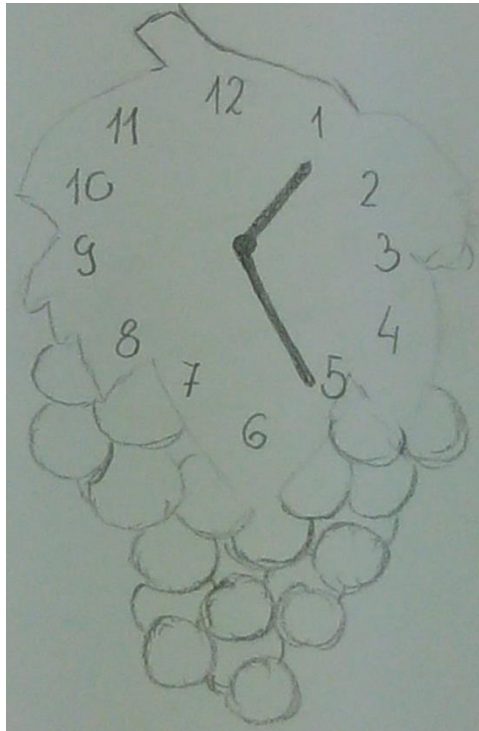
Kos.	Delovna operacija	Orodja, stroji, naprave	Gradivo	Varstvo pri delu
4	zarisovanje	svinčnik	vezana plošča	
4	žaganje	tračna žaga	vezana plošča	zaščitna očala, rokavice
1	vrtanje	vrtalni stroj	vezana plošča	zaščitna očala, rokavice
4	brušenje	brusni papir	vezana plošča	
4	barvanje	čopič	vezana plošča, barve	zaščitni plašč
4	sestavljanje	kladivo	vezana plošča, žebli	previdnost

Slika 27: Fotografija končnega izdelka

3.5.4 Stenska ura z motivom grozda

Ptuj je zelo znan po vinski kleti. Zaradi tega sva izbrali grozd kot motiv za stensko uro.

Slika 28: Skica stenske ure

Osnova za izdelovanje je 4 milimetre debela vezana lipova plošča. Številčnico za uro sva izdelali iz stirodura. Številčnica ima obliko lista vinske trte. Pri urarju sva kupili urni mehanizem. Jagode sva izdelali iz mavca. Mavec sva zmešali po navodilih na embalaži, vlili v kalupe, počakali, da se masa strdi, in jih odstranili iz kalupov. Nato sva jih pobarvali in prilepili na osnovo.

Vse to sva pritrdili in prilepili na leseno osnovo.

Slika 29: Nina žaga osnovo za uro

Za izdelavo grozdnih jagod sva najprej morali zmešati mavec z vodo. Mavčno mešanico sva pripravili po navodilih na embalaži.

Slika 30: Daša in Nina med pripravo mavca

Ko je bila masa pripravljena, sva jo napolnili v kalupe in počakali, da se strdi.

Slika 31: Daša in Nina med polnjenjem kalupov

Ko se je mavec strdil, ga je bilo potrebno najprej odstraniti iz modelov, nato pa obrusiti.

Slika 32: Nina med brušenjem jagod

Jagode je bilo potrebno še pobarvati in prilepiti na osnovo. Tudi list je bilo potrebno pritrditi na osnovo.

Slika 33: Daša med izdelavo sončne ure

Tehnološki list

Ime izdelka: STENSKA URA Z MOTIVOM GROZDA

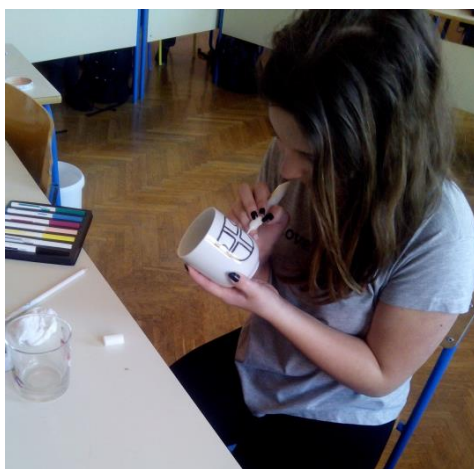
Kos.	Delovna operacija	Orodja, stroji, naprave	Gradivo	Varstvo pri delu
2	izrezovanje modela	škarje	papir	previdnost
2	obrisovanje modela	svinčnik	papir, vezana plošča	
2	žaganje	tračna žaga	vezana plošča	zaščitna očala, rokavice
2	brušenje	brusni papir	vezana plošča	
2	vrtanje	vrtalni stroj	vezana plošča	zaščitna očala, rokavice
30	vlivanje		mavec	zaščitni plašč
30	brušenje	brusni papir	mavec	
30	barvanje	čopič	mavec, akrilne barve	zaščitni plašč
32	lepljenje	čopič	lepilo	zaščitni plašč
1	vstavljanje kazalcev	viličasti ključ	urni mehanizem	
1	preizkušanje		baterija	

Slika 34: Fotografija končnega izdelka

3.5.5 Ptujski grb na keramiki

Odločili sva se, da se bova preizkusili še v likovni umetnosti. Na keramični lonček sva z barvami za keramiko narisali ptujski grb. Na zadnji strani pa sva napisali ime mesta, kjer so ga turisti lonček kupili, torej Ptuj.

Slika 35: Daša riše ptujski grb

Keramični lonček je zelo uporaben, lahko nam služi kot skodelica za tople pijače, kot stojalo za svinčnike ali pa kot predmet, ki krasi npr. pisarno, učilnico.

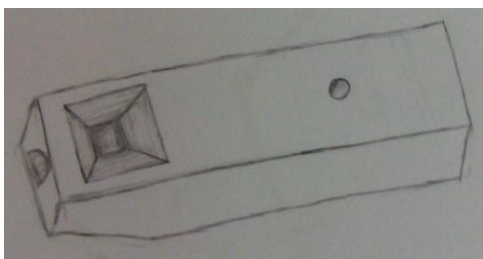

Slika 36: Fotografija končnega izdelka

3.5.6 Piščalka

Piščalke, kot sva jih izdelali midve, so nekoč ustvarjali pastirji na pašnikih, ko so morali pasti živino. Izdelava je omejena na čas brstenja pa vse do začetka poletja. Večina jih sicer tega ne bi uvrstila v najin kraj, lahko pa bi jih uvrstili v našo bližnjo pokrajino – Haloze.

Slika 37: Skica piščalke

Sami je sicer nisva izdelali iz lubja, kot so to nekoč delali, temveč iz smrekove deske. Po dolžini piščalke sva izvrtali luknjo. Na zgornji strani sva izvrtali dve luknji, eno majhno in eno večjo. Večjo sva potem z olfa nožem obdelali in tako dobili ustrezno obliko. Nato sva jo obrusili.

Slika 38: Daša brusi piščalko

Iz okrogle lesene palice sva izdelali jeziček, ki mora biti narejen pod kotom, saj v nasprotnem primeru piščalka ne deluje. Jeziček sva obrusili in vstavili v luknjo.

Tehnološki list

Ime izdelka: PIŠČALKA

Kos.	Delovna operacija	Orodja, stroji, naprave	Gradivo	Varstvo pri delu
2	zarisovanje	svinčnik	smrekova letev, bukov moznik	
2	žaganje	tračna žaga	smrekova letev, bukov moznik	zaščitna očala, rokavice
2	brušenje	brusni papir	smrekova letev, bukov moznik	
1	vrtanje	vrtalni stroj	smrekova letev, bukov moznik	zaščitna očala, rokavice
1	rezljanje	olfa nož	smrekova letev	zaščitna očala, rokavice
2	sestavljanje		smrekova letev, bukov jeziček	

Slika 39: Fotografija končnega izdelka

4. REZULTATI IN OCENITEV RAZISKOVALNIH VPRAŠANJ

Najino prvo raziskovalno vprašanje je bilo: Ali je na Ptuju ponudba turističnih spominkov dovolj obsežna? Pri tem vprašanju naju je zanimalo, kako o prodaji spominkov na Ptuju razmišljajo turisti in kaj jim je najbolj všeč oz. kaj najraje kupujejo. Zanimalo naju je tudi, ali povprašujejo po kakšnih drugih izdelkih.

Pri potrjevanju tega raziskovalnega vprašanja sva si pomagali z metodo vodenega razgovora, ki sva ga opravili na gradu in v TIC-u. Tam zaposlene delavce sva povprašali o tem, kateri turistični spominki so za turiste najbolj privlačni, zanimivi, katere najraje kupujejo, predvsem pa sva želeli izvedeti, ali povprašujejo še po spominkih, ki jih nimajo v ponudbi. V razgovoru sva izvedeli, da turisti najraje kupujejo kurente, magnetne, razglednice in keramične izdelke z motivom znamenitosti našega mesta. Izvedeli sva tudi, da turisti ne povprašujejo po drugih izdelkih, ki jih ni na prodajnih policah.

Zaradi tega bi lahko bilo najino prvo raziskovalno vprašanje potrjeno. Meniva pa vseeno, da bi lahko bila ponudba še bolj razširjena in bi prodajali več izdelkov, ki bi bili unikatni in bolj praktični za turiste. Zaradi tega smatrava, da je najino prvo raziskovalno vprašanje le delno potrjeno.

Najino drugo raziskovalno vprašanje je bilo: Ali bi lahko sami izdelali unikatne turistične spominke? Pri tem vprašanju sva želeli izvedeti, ali lahko še povečava ponudbo turističnih spominkov. Želeli sva izvedeti, če lahko sami s stroji in orodji, ki jih imamo v šoli, izdelava turistične spominke, ki bi bili za turiste privlačni in zanimivi. Predvsem pa sva dali poudarek temu, da so izdelki unikatni.

Pri potrjevanju tega raziskovalnega vprašanja sva si z idejami sicer pomagali, s tistimi videnimi na prodajnih policah omenjenih turistično obiskanih mest na Ptuju. Ideje sva iskali tudi po knjigah in na internetu. Poudarek pri idejah sva dali temu, da so spominki takšni, ki predstavljajo znamenitosti Ptuja. Ko sva dobili ideje, sva izdelali skice spominkov. Sledila je izdelava le-teh. Tako je nastalo kar nekaj unikatnih in praktičnih turističnih spominkov. Meniva, da bi bili ti spominki za turiste zanimivi in bi jih zagotovo kupili. Zaradi tega lahko trdimo, da je najino drugo raziskovalno vprašanje potrjeno.

5. ZAKLJUČEK

Namen najine raziskovalne naloge je bil analizirati stanje ponudbe turističnih spominkov na Ptuju. V ta namen sva si zastavili dve raziskovalni vprašanji, s katerima sva želeli izvedeti, ali je ponudba turističnih spominkov na Ptuju dovolj obsežna in ali lahko sami s stroji in orodji, ki jih imamo v šoli, ponudbo turističnih spominkov še razširiva.

Za potrditev prvega raziskovalnega vprašanja sva se odpravili na grad in TIC Ptuj. Izbrani lokaciji sva obiskali zato, ker meniva, da tu največ turistov povprašuje po spominkih in išče informacije o znamenitostih našega mesta. Pogovarjali sva se s tam zaposlenimi delavci, ki so nama povedali, kaj vse prodajajo, kakšne so cene izdelkov, kakšno je povpraševanje po različnih izdelkih in ali si turisti želijo kakšen izdelek, ki ni na prodajnem mestu.

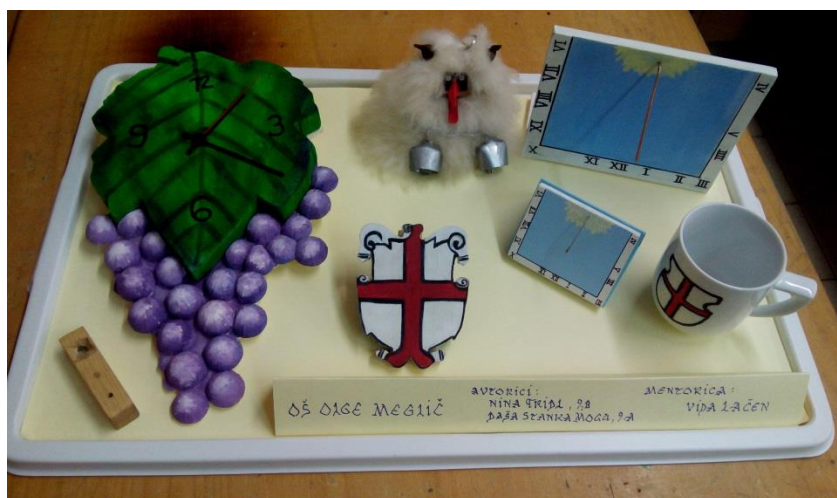
Tega raziskovalnega vprašanja ne bi povsem potrdili. Čeprav turisti ne povprašujejo po drugih izdelkih, ki jih ni na prodajnih policah, meniva, da bi lahko bila ponudba še bolj razširjena in bi prodajali več izdelkov, ki bi bili bolj unikatni in bolj praktični za turiste. Torej, najino prvo raziskovalno vprašanje je le delno potrjeno.

Za drugo raziskovalno vprašanje sva pobrskali po literaturi in poiskali, katere znamenitosti bi lahko še vključili za turistični spominek. Tako sva prišli do novih idej. Izdelali sva izdelke, ki so unikatni – vse je izdelano ročno, saj meniva, da je ponudba unikatnih izdelkov premalo obsežna. Tako sva se tudi lotili izdelave. Pri idejah sva si malce pomagali z vidnimi motivi in jih potem predstavili na najine izdelke. Želeli sva, da so izdelki čim bolj koristni in privlačni za turiste. Prav tako sva želeli, da bi bili spominki, ki sva jih oblikovali in izdelali sami, uporabni.

To raziskovalno vprašanje je potrjeno. S stroji in orodji, ki jih imamo na šoli, sva izdelali zanimive unikatne in uporabne turistične spominke.

Te izdelke sva ponudili na ogled na Ptujškemu gradu in TIC-u in na ta način bova izvedeli, ali so za turiste zanimivi. Povratno informacijo o zanimanju za te izdelke bova dobili od trgovcev na omenjenih lokacijah.

Med pripravo raziskovalne naloge in še posebej pri izdelavi izdelkov se je najina strast do tehnike še povečala. Imeli sva možnost, da se tudi v devetem razredu srečava s tehniko, imava možnost delati s stroji in orodji ter tehnično znanje uporabiti v praksi. Pri delu sva se zabavali, se naučili nekaj novega in naredili nekaj, da popestriva ponudbo turističnih spominkov na Ptuju.

Slika 40: Fotografija končnih izdelkov

6. LITERATURA IN VIRI

1. Brence, A., Curk, J., Lamut, B., Skaza, A., Ciglencečki, M. *Ptuj: vodnik po mestu*. Maribor: Umetniški kabinet Primož Premzl, 2003.
2. Hernja Masten, M., Osterman Renault, T., Petek, K., Plajnšek, D. *Kratki vodnik po Ptuju*. Ptuj: Mestna občina, 2009.
3. Razglednica Ptuj 1. Dostop: https://www.google.si/search?q=turisti%C4%8Dni+spominek&espv=2&biw=1280&bih=923&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiGibqfhrHLAhVBIQ8KHVCbAakQ_AUIBigB#tbm=isch&q=razglednica+ptuj&imgcr=ldcpDUrDWm2tdM%3A, (7. 3. 2016).
4. Razglednica Ptuj 2. Dostop: https://www.google.si/search?q=RAZGLEDNICA+IZ+PTUJA&biw=1280&bih=923&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjqhaiG4sLLAhUFnQ4KHWwvD8EQ_AUIBigB#imgcr=juxfvSe94MkXJM%3A, (7. 3. 2016).
5. Roman Tomažič: O sončnih urah, 2009. Dostop: <http://www.soncneure.net/Ourah.html>, (10. 2. 2016).
6. Slovenski čebelarji, seznam forumov, arhiv 2004. Dostop: <http://www.slovenski-cebelarji.com/forum/viewtopic.php?t=75&sid=44863085e0872be5ae09ff0d3b72a4b1>, (10. 2. 2016).
7. Tetičkovič Franc. *Ptuj: monografija o gospodarskem in družbenem razvoju ptujske občine po drugi svetovni vojni*. Ptuj: Mariborski tisk, 1992.
8. Turistični spominki, izdelki domačih in umetnostnih obrti, motivacijska delavnica. Dostop: http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/odrasli/Gradiva_ESS/CVZU/partnerstva/CVZU_13PARTNERSTVA_ZIKC_Turisticni.pdf, (7. 2. 2016).
9. Zupanič Nina. Razvojne možnosti turizma v mestu Ptuj in okolici, diplomsko delo. Ptuj 2007. Dostop: <http://old.epf.uni-mb.si/ediplome/pdfs/zupanic-nina.pdf>, (10. 2. 2016).